

HOOLDUS- JUHEND

VÄRVKATTEGA TERASED

RUUKKI

Energy-efficient steel solutions for better LIVING. WORKING. MOVING.

Ehitiste katustel ja fassaadidel kasutatavatele värvkattega teraslehtedele avaldavad mõju mitmesugused õhus leiduvad saasted. Nendeks on happevihmasid põhjustavad väävli-, kloori- ja lämmastikuühendid, erinevad soolaühendid, mustus ja tahm. Vee ja päikese UV-kiirgusega koosmõjus kahjustavad need ühendid värvkatet. Mõju on negatiivsem niisugustes kohtades, kus vihmavesi ei pese saasteid korralikult maha.

Värvkattega teraslehtede vastupidavuse seisukohalt on kõige probleemsemad kohad mõlgid ja kriimustused, kus saasted puutuvad kokku värvkatte all oleva tsingikihiga või mis veel ohtlikum, terasega.

Õhusaaste mõju on kõige suurem tööstusettevõtete läheduses ning mererannal. Eriti probleemsed on väävliit ja kloori sisaldavad saasted. Saaste kahjustab värvkatet ja lühendab selle kasutusaega, seega on katuse- ja seinapindade regulaarne puhastamine värvkatte korrashoiu ja hoolduse tähtis osa.

● Iga-aastane kontroll

Ehituselemente, kus on kasutatud värvkattega terast, tuleb regulaarselt kontrollida. Kui värvkatte on kahjustatud, tuleb kahjustused kohe kõrvaldada, et tagada katuse pikk kasutusaeg. Iga-aastane kontroll peaks hõlmama järgmisi toiminguid:

Esialgne kontroll

Katustelt ja vihmaveesüsteemidest tuleb eemalda kohe pärast paigaldamist kõik lahtised esemed, nagu liigsed kinnitid ja abimaterjalid, katusematerjali tükid, puurimisjäädid ja teised metallidetailid.

Visuaalne kontroll

Värvkattega pindade visuaalset kontrolli tuleks teostada üks kord aastas üldise kontrollina. Garantiiperioodil tuleks iga 5 aasta järel teha põhjalikum kontroll. Siis tuleks värvkattega pindu kontrollida 1,5 meetri kauguselt. Pärast garantiiperioodi lõppemist tuleks pindu kontrollida 1,5 meetri kauguselt iga kahe aasta järel.

Katusekatte puhtus

Katuse puhtust tuleb regulaarselt kontrollida. Mustus ja prügi hoiavad katusepinnal niiskust ja põhjustavad korrosiooniohu tekkimist. Must katuse pole ka visuaalselt ilus.

Tarvikute seisukord

Tarvikute seisukorra regulaarne kontrollimine. Kahjustunud või lahtitulnud tarvikud ja kinnitused põhjustavad katuse läbijooksu, puidu mädanemist ja korrosiooniohtu. Kui kinnitus on defektne, tuleb see ja/või roovlatt tugevama vastu vahetada.

Värvkatte seisukord

Värvkatte seisundi regulaarne kontrollimine. Unustada ei tohi katuseeneelude ja vihmaveesüsteemi servade kontrollimist. Värvide koorumine, ebahütlane pleekimine, mullitamine ja pragunemine ning lokaalsed kriimustused on kõik märgid värvikihi parandamisvajadusest. Järgi käesoleva juhendi värvimisjuhiseid värvkatte korrastamiseks.

Vihmaveesüsteem

Vihmaveesüsteeme tuleks puhastada kord aastas. Ummistunud, prahti täis ja määrdunud vihmaveesüsteemid põhjustavad jäätumist ja korrosiooniprobleeme.

Eemalda võimalikud ummistused ja prügi, loputa ja vajaduse korral pese üle kogu süsteem. Paranda võimalikud kahjustused.

● Pesemine ja prahi eemaldamine

Tavaliselt hoiab vihmavesi värvkatte puhta. Puulehed ja muu praht tuleks siiski kord aastas katusele, katuseeneeludelt ja vihmaveesüsteemidest eemaldada.

Värvkatet tuleks pesta pehme harja ja veega või kõrgsurveveega (< 50 baari). Katuse pesemisel või survepesuri kasutamisel tuleb vett suunata ülevalt poolt allapoole et tagada puhastusaine jääkide täielik eemaldamine ning et vältida liitekohtade, läbiviikude jms kohtade läbijooksu (eriti survepesuri puhul!). Raskemalt eemaldatava mustuse võib maha pesta värvkatte pesuks mõeldud pesuainega (vt tabel 4). Eriti raskete mustuseplekkide eemaldamiseks võib kasutada lakibensiiniga niisutatud lappi. Katuse loputatakse puhtaks pärast pesuaine mõneminutilise mõjumise järel allapoole. Lõpuks loputatakse veega üle ka räästarennid. Liiga tugevate või värvkattele sobimatute pesuainete kasutamine kahjustab värvitud pinda.

• Värviparandused ja räästaservade hooldus

Värvitud pinnale tekkinud kahjustused tasuks alati eemaldada võimalikult kiiresti. Värvimiseks tuleb kasutada värvitud pindade parandamiseks sobivaid värve. Aerosoolvärve ei tohi kasutada.

Tabel 1.
Värviparandused

Kahjustatud koht tuleb vajaduse korral lakibensiini või pesuainega puhastada. Värvida kahjustatud kohad, 1–2 kihti.

Pinnakate	Soovituslik värv
PVDF	Panssari Akva või Plaston
PVDF matt	Panssari Akva ¹⁾
Pural®	Panssari Akva
Pural® matt	Panssari Akva ¹⁾
Purex™	Panssari Akva ¹⁾
Polyester	Panssari Akva või Plaston
Polyester matt	Panssari Akva ¹⁾ või Plaston ¹⁾
Plastisol	Panssari Akva

¹⁾ Oluliselt läikivam kui algne värv.

Koht tuleks üle värvida võimalikult väikese pintsliga. Kui kahjustus ulatub ainult kruntvärvini, piisab ühest värvikihist. Kui kahjustus ulatub läbi kogu värvkatte kuni tsingini, tuleks pärast esimese värvikihi kuivamist värvida ka teist korda.

Mõnikord, eriti laugjate katuste korral, võib esineda räästakorrosiooni, mille puhul hakkab katuseprofiili lõikeserv roostetama. Seda saab takistada, värvides räästa lõikeservad üle pärast katuse paigaldamist. Eriti soovitame seda teha siis, kui hoone paikneb mere lähedal, kasutades selleks läbipaistvat värvi Marketing Paint lacquer (Teknos).

Tabel 2.
Kahjustunud räästaservade värviparandused

Eemaldage vana kooruv ja lahtine värv.

Eemaldage liivapaberi või terasharja abil rooste.

Värvige metallpinnad värvipintsliga.

Kasutage Rostex Super + Panssari Akva värve.

• Värvitud pindade ülevärvimine

Enne kui otsustate kogu pinna uuesti üle värvida, tuleb kontrollida, et pinnamaterjalis poleks kahjustusi ning et värvkate nakkub korralikult aluspinnaga. Kui pinnakattes on märkimisväärseid defekte või kui värvipind on ebaühtlaselt pleekinud, on kõige parem ühendust võtta spetsialistiga, et hooldusvõimalused läbi arutada ja kavandada edasine tegevus.

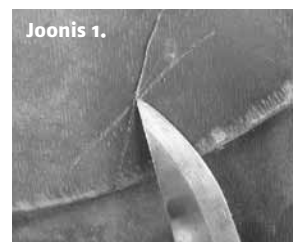
Täpset hooldusvärvimise tähtaega on raske kindlaks määrata, sest värvipinna vastupidavust mõjutavad paljud tegurid. Nendeks on värvipinna toon ja tüüp, kohalikud ilmastikuolud, katuse kalle, ehitusviis ja paigaldusvõtted. Kõige suurem koormus tekib värvipinnale katuse lõunapoolsel küljel, kui värvitsoon on tume.

Ülevärvimise tavalisemad põhjused on katusekatte värvi ja läike silmatorkav muutumine. Muudatusi põhjustavad kõige enam õhusaasted ning päikese UV- ja soojuskiirgus. Erinevate värvkatete vastupidavus on erinev. Plastisol soovitatakse tavaliselt üle värvida 12–20 aasta möödudes pärast katuse paigaldamist, polüester, polüester matt ja Purex™ 15–20 aasta pärast, Pural, Pural matt ja PVDF 20–30 aasta pärast. Üldreegliks on see, et tumedad toonid tuleks üle värvida varem kui heledad. Õigeaegselt ülevärvitud värvipind tagab äärmiselt pika kasutusaja (isegi üle 50 aasta). Kui värvikiht enam katust ei kaitse, kaitseb teraslehte veel tsingikiht.

Ülevärvimine peab toimuma vastavalt tabelis 3 esitatud juhiste.

Tabel 3.
Vana värvkatte parandusvärvimine

- Kontrollige risti kraapimismeetodi abil vana värvkatte nakkumist aluspinnaga. Vt joonist 1.
- Eemaldage koorunud või lahtine värv kõrgusurvevee või pesuainega.
- Värvitud pinna all olevat tsingikihti ei tohi seejuures kahjustada.
- Eemaldage liivapaberi või terasharja abil rooste.
- Peske pind Panssaripesu või Peltipesu pesuainega.
- Loputage põhjalikult ülevalt allapoole.
- Enne uue värvikihi pealekandmist kontrollige, et pind on kuiv.
- Kruntvärvinä kasutage Rostex Super värve.
- Värvida 1–2 kihti.

Pinnakate	Soovituslik värv
Pural®	Panssari Akva või Temaclad SC 50 ²⁾
Pural® matt	Panssari Akva ¹⁾ või Temaclad SC 50 ^{1,2)}
Purex™	Panssari Akva ¹⁾ või Temaclad SC 50 ^{1,2)}
Polyester	Panssari Akva või Temaclad SC 50 ²⁾
Polyester matt	Panssari Akva ¹⁾ või Temaclad SC 50 ^{1,2)}
Plastisol	Panssari Akva või Temaclad SC 50 ²⁾

¹⁾ Oluliselt läikivam kui algne värv..

²⁾ Ainult professionaalseks kasutamiseks.

Tabel 4.
Pesuained ja hooldusvärvid

Pesuained	Värvid	Tootja
Panssaripesu	Panssari Akva ²⁾ Temaclad SC 50 ³⁾ Rostex Super ⁴⁾	Tikkurila www.tikkurila.com
Peltipesu	Plaston ¹⁾	Teknos www.teknos-croup.com

¹⁾ Lahustiga lahjendatav akrüülvärv.

²⁾ Veega lahjendatav akrüülvärv.

³⁾ 2-osaline poliüuretaanvärv professionaalseks kasutamiseks.

⁴⁾ Lahustiga lahjendatav alküüd-epoksükruntvärv.

Informatsiooni värvide kohta www.tikkurila.com

**Energiatõhusad teraslahendused
parema elu-, töö- ja liikumis-
keskkonna rajamiseks.**

See trükis on koostatud meie parimate teadmiste ja oskuste kohaselt. Kuigi on rakendatud kõik meetmed dokumendi täpsuse tagamiseks, ei võta ettevõtte endale vastutust vigade või väljajätmiste eest ega mistahes otsese, kaudse või kaasneva kahju eest, mis võib tuleneda selle teabe ebaõigest kasutamisest. Jätame endale õiguse teha muudatusi. Võrdlemiseks tuleb alati kasutada standardite originaale.

RUUKKI

Ruukki Products AS, Turba 7, 80010 Pärnu, tasuta infotelefon 1914, www.ruukki.ee

Copyright © 2013 Rautaruukki kontsern. Kõik õigused kaitstud. Ruukki, Rautaruukki, Living. Working. Moving. ja Ruukki tootenimed on Rautaruukki kontserni kaubamärgid või registreeritud kaubamärgid.